

**LETNO POROČILO SVETA ZA RADIODIFUZIJO ZA OBDOBJE
2020/2021**
(oktober 2020 – september 2021)

Ljubljana, december 2021

I. UVOD

Svet za radiodifuzijo (v nadaljevanju tudi kot: Svet) je neodvisno strokovno telo, ki opravlja določene naloge, opredeljene v Zakonu o medijih (v nadaljevanju: ZMed) in nekaterih drugih zakonih. Svet sestavlja sedem članov¹ s področja prava, telekomunikacij in informatike, avdiovizualne kulture, ekonomije, novinarstva in komunikologije, ki jih na podlagi javnega poziva imenuje Državni zbor Republike Slovenije. Mandat predsednika in članov je pet (5) let. Tehnično, strokovno, finančno in administrativno podporo za delovanje Sveta za radiodifuzijo zagotovi in izvaja Agencija za komunikacijska omrežja in storitve Republike Slovenije (AKOS).

Vloga Sveta je prvenstveno svetovalne narave. Njegove pristojnosti, opredeljene predvsem v 100. členu ZMed, so predvsem podajanje mnenj v določenih upravnih postopkih, ki jih vodita AKOS oziroma Ministrstvo za kulturo, pa tudi sodelovanje v postopkih javnih razpisov. Le v nekaterih primerih delovanje Sveta presega dajanje mnenj (npr. dajanje soglasij AKOS k pogojem in merilom za javne razpise za podelitev pravic razširjanja programov v digitalni radiodifuzni tehniki). Svet sicer nikoli samostojno ne odloča o pravicah in obveznostih pravnih subjektov.

Med bistvene naloge Sveta iz 100. člena ZMed sodi priprava letnih poročil oziroma ocen stanja na področju radiodifuznih medijev in predlogov za izboljšanje stanja za Državni zbor. Čeprav ocene stanja ter predloge za izboljšanje stanja Svet pripravlja tudi ob obravnavi posamičnih tem skozi celo leto, pa člani menijo, da je ravno letno poročilo Državnemu zboru, ki je Svetu neposredno nadrejen organ, tisti dokument, ki mora vključevati tudi celovito oceno stanja ter ključne predloge za izboljšave, še več, ravno to bi moral biti ključni del letnega poročila Sveta. V tem duhu so bila sestavljena tudi predhodna letna poročila za obdobja 2017/2018, 2018/2019 in 2019/2020.

V poglavju II. Svet ponovno izpostavlja posebno temo iz predhodnega poročila za obdobje 2019/2020, saj le-ta po mnenju Sveta ostaja najbolj aktualna tema za slovenski medijski prostor.

Poglavje III. ponovno vsebuje povzetek glavnih tem, ki so po oceni Sveta ključne na področju radiodifuznih medijev. Svet na tem mestu ugotavlja, da v obdobju, ki ga obravnava to poročilo, razen določenih izjem ni prišlo do bistvenih sprememb, zato te teme večinoma povzema iz predhodnega letnega poročila, pri čemer dodaja bistvene poudarke iz poročanega obdobja.

Podobno kot v predhodnih poročilih Svet v poglavju IV. daje zgoščen pregled svojega dela v obdobju 2020/2021, v dodatku v poglavju V. pa izčrpen pregled dela Sveta v poročanem obdobju.

II. LETO 2021 – NADALJEVANJE KRIZE

Na tem mestu je Svet v letnih poročilih za obdobji 2018/2019 in 2019/2020 ocenil javni interes na področju medijev, predvsem preko določb resorne zakonodaje ter Ustave RS, ter zaključil, da je pravna ureditev tega področja izjemno kompleksna. To se vsekakor kaže tudi pri posebni temi, ki jo Svet izpostavlja v nadaljevanju.

Že v lanskoletnem poročilu je Svet zapisal, da ni zadovoljen z delom medijev, in izrazil pričakovanje, da bo postopoma prišlo do ravnanj, ki bodo opisano stanje iz leta 2020 popravila. Svet ugotavlja, da do tega na žalost ni prišlo. Mediji še vedno delujejo preveč nekritično in se zadosti ne ukvarjajo v vsebinskimi vidiki problematike, ki nastaja v družbi, oziroma se v njo ne poglobljajo.

Svet ugotavlja, da je raven medijske svobode in njeno uresničevanje eno od osnovnih meril, s katerim lahko izmerimo delovanje oziroma nedelovanje demokratičnih mehanizmov v družbi. Če le-teh ni zaznati v zadostnih količinah, je mogoče pričakovati, da se začne proces, ki je v veliki večini primerov nasproten samemu namenu početja. Glede na trenutno veliko in izrazito "enotnost" reguliranih medijev glede večine najbolj perečih družbenih vprašanj, ki se nanašajo na samo krizo, Svet ocenjuje, da enotnost reguliranih radiodifuznih medijev pri uporabnikih ne prispeva k razumevanju stanja, pač pa ustvarja vtis vse večjega enoumja in poskusa uvajanja ene same resnice, ki jo uporabniki v velikem številu doživljajo kot vsiljeno religijo oziroma novo realnost, pri čemer poimenovanje le-te na tem mestu ni bistveno. Kriza, takšna kot je, je domnevno v prvi vrsti zdravstvena, domnevna nova realnost pa je posledica le-te, dobra polovica ljudi pa je prepričanih, da je vzročna povezava med novo realnostjo in zdravstveno krizo obrnjena. Svet se do tovrstnih vprašanj ne želi opredeljevati. Kdo se v danem primeru moti, bo pokazal čas. Izrazita družbena anomalija se kaže predvsem v tem, da so ljudje razdeljeni, medtem ko so mediji in politika poenoteni na eni strani. Tako mediji kot tudi politika na ta način ne sledijo družbeni dilemi. Takšna drža v nobenem primeru ne more ustvarjati zaupanja, ne glede na opredelitev posameznika.

Bistveno pri tem je, da imamo Slovenci, za razliko od nekaterih drugih narodov, s tovrstnimi pristopi "ene resnice" skozi celotno zgodovino izrazito slabe izkušnje, zato je odziv v obliki precejšnjega pasivnega odpora, izrazitega nezaupanja in iskanja vseh vrst obvozov vse prej kot nepričakovan. Ob tovrstnih usklajenih ravnanjih medijev, ki se jim pridružuje tudi politika, torej ni mogoče pričakovati, da bo zaupanje v vse veje oblasti, vključujoč medije kot predstavnike četrte veje, visoka. Zato Svet ugotavlja, da stanje, ko so regulirani mediji poenoteni in ne sledijo obstoječi družbeni dilemi, ustvarja diametralno nasproten učinek od želenega. Neustreznost in odsotnost vsebinskih odgovorov reguliranih medijev na ukrepanje v krizi se tako izrazito kaže skozi kanale neformalnega digitalnega komuniciranja (predvsem socialna omrežja), ki so odprti in neregulirani in kjer že dlje časa divja prava vojna, za katero bi morali razumeti, da ni naključna in je v največji meri neposredna posledica neustreznega komuniciranja reguliranih medijev ter tudi politike.

Svet zato še enkrat poudarja, da ni dobrih in slabih uporabnikov oziroma državljanov, ampak so ravnanja ljudi vedno zgolj posledica, kjer sta vzrok in posledica vedno neizbežno povezana. Iz dogajanja je jasno, da ugotovitev in priporočil iz lanskoletnega poročila Sveta več kot očitno ni upošteval nihče. Isti proces lahko opazujemo tudi skozi trend uporabe radiodifuznih medijev, ki je sicer v stalnem rahlem padanju, njihovo odrekanje družbeno aktivni in družbeno kritični vlogi, ki neposredno vodi v upad zaupanja in s tem tudi upad količine uporabe, pa ta proces izrazito pospešuje in pelje radiodifuzne medije v smer še težjega in vsebinsko vse bolj okrnjenega dela in poslovanja.

Svet na tem mestu ponovno poudarja, da 4. člen ZMed v opredelitvi javnega interesa na področju medijev jasno opredeljuje pravico državljanov do obveščенosti. Če je ta pravica kršena, so posledice lahko večplastne, Svet pa na tem mestu izpostavlja v trenutnih pogojih izjemno pomembno vprašanje "informirane odločitve" uporabnika. Za informirano odločitev uporabnik potrebuje točne in relevantne podatke, na osnovi katerih bo gradil svoje odločitve. Če mediji svojega dela ne opravijo profesionalno in ne zagotovijo relevantnih in točnih informacij, kot to predvideva 4. člen ZMed, odločitve posameznika niso informirane. Nasprotno, odločitve so lahko posledica netočnih informacij ali celo pristranskih zavajanj uporabnikov in lahko vodijo v odločitve, ki posamezniku in tudi družbi v celoti lahko resno škodujejo.

Mediji se morajo zavedati, da za tovrstne posledice nosijo vsaj moralno odgovornost, četudi Svet ne vidi zadržkov, da se kršenje pravice do obveščенosti in s tem onemogočanje "informirane odločitve" uporabniku ne bi preneslo tudi v sodno prakso, saj gre lahko za namerno neposredno ali posredno povzročanje škode uporabnikom.

Zato Svet tako medije kot politiko, pa tudi sodelujočo stroko ponovno poziva, da:

- so v komunikaciji z javnostjo strokovni, logični, konsistentni, dosledni in dostojni;
- se zavedajo odgovornosti, da so posredovane informacije podlaga za sprejete odločitve posameznika, ki ima pravico do obveščенosti;
- se zavedajo, da na pravici do obveščенosti temelji "informirana odločitev" posameznika, ki v mnogih primerih lahko bistveno vpliva na življenje posameznika;
- upoštevajo in se zavedajo naravne skepse razmišljujočih ljudi ter se z njo soočajo na spoštljiv, demokratičen, argumentiran, kulturnen in logično-konsistenten način;
- se zavedajo, da so vsi kratkoročni cilji in problemi, ki so posledica krize in s katerimi se trenutno ukvarjamo, izrazito minorni v primerjavi z vsemi civilizacijskimi standardi, ki nas opredeljujejo kot narod;
- se zavedajo, da so isti problemi izrazito minorni tudi v primerjavi s pridobljenimi standardi svobode, demokracije in komunikacije, ki so posledica stoletij civilizacijskega napredka.

III. OCENA STANJA – TEMELJNI PROBLEMI MEDIJSKEGA PROSTORA TER PREDLOGI IZBOLJŠAV

Kot je pojasnjeno v uvodu poročila (poglavje I.), je Svet oceno stanja oziroma temeljne probleme medijskega prostora ter možne izboljšave podal že v predhodnih poročilih. Ker v vmesnem enoletnem obdobju na teh področjih ni prišlo do bistvenih premikov, Svet v tem poglavju poročila ponovno povzema iste teme, pri čemer so ponekod dodani aktualni poudarki. Za podrobnejšo seznanitev s posameznimi temami pa ponovno velja priporočilo bralcu, naj hkrati s pričujočim dokumentom prebira tudi Letno poročilo Sveta za radiodifuzijo za obdobje 2018/2019.

A. PRAVICA POSAMEZNIKA DO OBVEŠČENOSTI IN NETOČNO POROČANJE

Med raznimi vidiki javnega interesa na področju medijev je Svet v poročilu za obdobje 2018/2019 posebej izpostavil **pravico do obveščnosti** (državljanov RS). Pravica do obveščnosti je tista pravica, ki je po mnenju Sveta osrednji element regulacije medijev. **Po mnenju Sveta s tem, ko pride do posega v pravico do obveščnosti, ni prizadet samo nekakšen splošen javni interes, temveč je, kar je še bolj pomembno, prizadeta individualna pravica vsakega posameznika, da pride do zadostne količine dovolj objektivnih in točnih informacij oziroma dejstev, na podlagi katerih lahko sam naredi vsebinski razmislek ter iz njega izpelje zaključke in odločitve. O obveščnosti lahko govorimo samo takrat, ko je obveščanje objektivno in korektno. Vsakokrat, ko je posameznik prejemnik določenega medijskega sporočila, ki je prikazano kot oblika objektivnega sporočanja dejstev, pa to ni, pride do kršitve uporabnikove individualne pravice do obveščnosti.**

Po mnenju Sveta je potrebno v medijsko zakonodajo vgraditi določilo, ki bo medijem prepovedovalo **netočno poročanje ter kršitve ustrezno sankcioniralo**, s tem pa vsem uporabnikom pomagalo k boljši obveščnosti ter posledično boljšim odločitvam. Izhodišče za regulacijo netočnega poročanja je po mnenju Sveta naslednje: *Vsi mediji so zavezani k točnemu poročanju. Poročanje je točno, kadar posamezen prispevek povzema vsa znana (ključna) dejstva o obravnavani tematiki, kot dejstva pa predstavlja samo tiste informacije, ki so empirično dokazljive. Dejstva, ki jih posamezen prispevek navaja, smejo biti dopolnjena z mnenji, verjetji, prepričanji in drugimi oblikami izražanja misli, vendar mora biti del, ki ne govori o empirično dokazljivih dejstvih, z jasnim napovednikom, ki je razumljiv tudi manj veščim uporabnikom, nedvoumno ločen od dejstev. Prispevek mora biti oblikovan na način, da ne zamolči nobenega dejstva, ki je bistven za celostno razumevanje vsebine tematike prispevka in ki je bil v času priprave prispevka znan avtorju prispevka.*

Svet meni, da njegov predlog na zelo učinkovit način posredno naslavlja tudi problematiko sovražnega govora, kar je posledica tega, da sovražni govor, kot ga razume Svet, praviloma sodi v kategorijo »mnenj«. Ob dosledni uveljavitvi obveznosti točnega poročanja bi bilo sovražni govor bistveno lažje nadzirati.

B. KONCENTRACIJE NA PODROČJU MEDIJEV

Potrebno je jasno zavedanje, da je slovenski medijski trg izjemno majhen in občutljiv ter da lahko vsaka posamezna odločitev na tem področju pomeni nepovratne in škodljive spremembe medijskega trga in prostora. **Medijskega trga oziroma trgov v Sloveniji ni mogoče primerjati z državami, ki so bistveno večje od Slovenije. V slovensko zakonodajo zato ne bi bilo primerno samo nekritično prenašati tujih ureditev, saj v našem medijskem okolju lahko že majhne spremembe odločilno vplivajo na stopnjo koncentracije v medijih.**

Koncentracije in prevzemi predstavljajo problem tako na televizijskem kot na radijskem področju, na prvem zaradi izjemno močnega vpliva na javno mnenje, na drugem pa predvsem zaradi prevzemanja manjših, lokalnih radijskih postaj (programov oziroma izdajateljev) s strani večjih radijskih hiš oziroma zmanjševanja medijskega pluralizma (v smislu zmanjševanja obsega različnih vsebin)³. Svet še naprej ugotavlja, da je na tem mestu **nujna sprememba medijske zakonodaje**, saj obstoječi 58. člen ZMed po mnenju Sveta primerne nadzora nad ohranjanjem medijskega pluralizma in konkurenčnih pogojev na medijskem trgu ne omogoča. Zakonodaja bi morala na novo opredeliti pogoje, pod katerimi so mogoči prevzemi izdajateljev (pa tudi razne druge oblike povezovanja na medijskem področju), **predvsem v luči njihovega vpliva na javno mnenje in na druge vidike javnega interesa na področju medijev**. Prav tako Svet meni, da je potrebno vzpostaviti tudi določen kontrolni mehanizem za obstoječe koncentracije, metodologijo za ugotavljanje prevladujočega položaja na področju medijev ter morebitne korektivne ukrepe.

C. ZAŠČITA TELEVIZIJSKIH UPORABNIKOV

a) Zaščita potrošnikov pred prisilnimi nakupi televizijskih programov znotraj paketov operaterjev in smiselna enakovredna obravnava izdajateljev

Svet se je že večkrat opredelil, da je **potrebno zagotoviti pravi (obvezni) osnovni neodplačni paket**, v katerega ne smejo biti vključeni dejansko plačljivi programi, in da bi posledično morali vsi operaterji oblikovati vsaj »zakonsko predpisani minimalni paket«, v katerem bi morali biti dostopni vsaj vsi programi iz 76., 77., 79., 80 in 81. člena ZMed. Po mnenju Sveta podlago za to nudi že obstoječi ZMed v 2. odstavku 112. člena, vendar pa Svet hkrati opaža, da se v javnosti glede te določbe pojavljajo različne interpretacije, zato je njegovo priporočilo, da se to vprašanje izrecno uredi ob spremembi zakonodaje.

Pri regulaciji televizijskih programov je potrebno ločiti med programi, ki so plačljivi, in programi, ki so brezplačni. Enakovredno je potrebno obravnavati brezplačne programe med sabo in plačljive programe med sabo, ne pa tudi obojih skupaj. **Neenakopravna obravnava bodisi brezplačnih bodisi plačljivih programov lahko vodi v zmanjšanje števila slovenskih televizijskih programov na trgu.**

b) Oblikovanje in uveljavitev ustreznega seznama pomembnejših dogodkov za televizijski prenos

Svet je v predhodnem poročilu poudaril, da je konec leta 2018 pripravil tudi **predlog seznama pomembnejših dogodkov za televizijski prenos**, ki ga je v skladu z Zakonom o avdiovizualnih medijskih storitvah (v nadaljevanju: ZAvMS) v začetku leta 2019 sprejela Vlada RS, vendar pa potrjeni seznam ni bil nikoli objavljen v Uradnem listu RS in tako ni postal zavezujoč. Pomen seznama je v tem, da so določeni televizijsko pomembni dogodki čim večjemu številu gledalcev dosegljivi neodplačno. Po mnenju Sveta se ta tematika v veliki meri povezuje tudi s tematiko plačljivosti raznih televizijskih paketov (predhodni odstavek poročila).

Svet je že v letu 2021 napovedal sprejetje predloga novega seznama, s katero pa je bilo smiselno počakati do sprejema novele ZAvMS (ZAvMS-B), zato Svet nov predlog načrtuje v letu 2022.

c) Zaščita slovenskega jezika (v tujih televizijskih programih)

Svet je že večkrat poudaril, da bi **sprememba medijske zakonodaje morala omogočiti nadzor rabe slovenskega jezika v vseh (tujih) televizijskih programih, ki se razširjajo v programskih shemah operaterjev v Sloveniji ter so podnaslovljeni, sinhronizirani ali vsebujejo oglase v slovenskem jeziku, ne glede na to, pod čigavo pristojnost spadajo njihovi ponudniki. Vrednota ohranitve slovenskega jezika je legitimna zahteva, ki jo je potrebno uveljavljati tudi na evropskem nivoju.**

Svet zato vztraja pri svojem predlogu o podrobni analizi možnosti, da zagotovimo nadzor nad rabo slovenskega jezika in tudi siceršnji nadzor nad lokalno prilagojenimi tujimi televizijskimi programi v smislu zagotovitve enakih možnosti na trgu. Svet meni, da je primeren prvi korak v tej smeri uvedba obvezne registracije tovrstnih programov v registru, primerljivem z razvidom medijev, iz same registracije pa bi izhajale tudi določene obveznosti v zvezi s programi.

D. RADIJSKI TRG

Svet se bo še naprej zavzemal za pospešeno uvajanje in prehod na oddajanje radijskih programov v digitalni (DAB+) tehniki z napovedanim datumom 22. 2. 2022, čeprav se zaveda, da bo zelo težko uresničljiv. Svet se ob tem še naprej zavzema za čimprejšnje sprejetje novega Zakona o elektronskih komunikacijah (ZEKom-2), ki bo v nacionalno zakonodajo implementiral tudi prepoved prodaje radijskih sprejemnikov, ki ne podpirajo DAB+ standarda, ter prenovil zakonsko ureditev digitalne radiodifuzije. Predlog ZEKom-2, ki bo ta vprašanja uredil, je v postopku javnega posvetovanja Svet septembra 2020 pozdravil ter se zavzel za njegovo čimprejšnje sprejetje. Svet seveda podpira čim hitrejše nadaljevanje izgradnje digitalnih radijskih omrežij (tudi čimprejšnjo dopolnitev digitalnih omrežij z oddajniki v avtocestnih predorih) in podeljevanje pravic razširjanja radijskih programov v digitalni tehniki.

Svet je v poročanem obdobju aktivno sodeloval v postopkih razpisov za nove pravice za digitalno radijsko razširjanje. Tako je v aprilu 2021 podal soglasje k pogojem in merilom za javni razpis za podelitev pravic na območjih Vzhod R2 in Zahod R2 (septembra 2021 je pričel tudi z obravnavo poročila razpisne komisije). Pri tem je aktivno spremljal tudi problematiko podvajanja vsebin na digitalni platformi ter vztrajal pri rešitvah, ki bodo ta pojav v prihodnje preprečevale. **V povezavi s tem razpisom in z razvojem digitalnega radia nasploh je Svet maja 2021 pozdravil spremembo 77. člena ZMed (po skrajšanem postopku), ki je omogočila, da bodo preko digitalnih radijskih omrežij lahko oddajali tudi radijski programi s statusom lokalnega programa posebnega pomena. Šlo je za nujno tehnično zakonodajno spremembo, za katero si je Svet v preteklosti intenzivno prizadeval in se pri njej tudi aktivno vključil v javno razpravo (tema je bila izpostavljena tudi v predhodnih letnih poročilih Sveta).**

Svet še vedno opozarja na pomen zavedanja o **stanju na področju analognega (FM) oddajanja radijskih programov**, kjer je zaradi nesistematičnega oziroma razpršenega deljenja frekvenc v preteklosti prišlo **do koncentracij radijskih programov oziroma frekvenc v rokah nekaj večjih akterjev**. Navedeno je pripeljalo do zmanjšanja števila neodvisnih lokalnih in regionalnih radijskih izdajateljev, ki ustvarjajo unikatne lokalne in regionalne vsebine, repliciranja programskih vsebin na več programih ter neenakih tržnih pogojev na oglaševalskem trgu. Svet ponovno izraža prepričanje, da je **treba pospešeno pristopiti k reševanju stanja na tem področju. Dolgoročno gledano je za to potrebna predvsem bistvena sprememba tehnološke platforme, to je uvajanja DAB+ tehnologije, na kateri se je potrebno v širokem loku izogniti napakam na analogni platformi. Obstoj radiodifuzne radijske platforme sam po sebi ni ključen cilj, ampak je to zasledovanje javnega interesa, ki ga s sabo prinaša ta platforma.**

Glede težav z obmejnimi radijskimi postajami, si si bo Svet še naprej prizadeval, da država kot lastnik frekvenc aktivno štiti slovenske izdajatelje, ki delujejo v skladu z zakonom in izdanimi odločbami, tudi

preko sodelovanja v civilnih pravnih postopkih.

E. DELEŽI DOMAČE PRODUKCIJE IN ZAŠČITA SLOVENSKE USTVARJALNOSTI

Splošno stališče Sveta je, da naj se z zakonodajo zagotovi ohranjanje raznih programskih kvot, ob hkratnem zavedanju, da je potrebno zagotoviti tudi enakovredne pogoje na medijskem trgu. Svet meni, da je potrebno čim prej začeti splošno razpravo, kako bo mogoče na ustrezen način zagotoviti, da bodo mediji aktivno sodelovali v skrbi za slovenski jezik in pri spodbujanju slovenske ustvarjalnosti. V medijih želimo čim več slovenske ustvarjalnosti, umetnosti in kulture nasploh, tudi s poudarkom na ustvarjanju v slovenskem jeziku. **Na tem mestu Svet pozdravlja dejstvo, da je njegovim stališčem, izraženim že tekom javne razprave, pri sprejetju ZAvMS-B, ki se je sicer zgodilo po poročanem obdobju (to je v decembru 2021), sledil tudi Državni zbor, ki je kvoto slovenskih avdiovizualnih del v deležu 5 % predpisal tudi v avdiovizualnih medijskih storitvah na zahtevo.**

V zvezi s sprejetjem novele ZAvMS, ki je bila v veliki meri pogojena z rokom za prenos **prenovljene Direktive o avdiovizualnih medijskih storitvah** v slovenski pravni red, pa Svet meni, da je potrebno čimprej uveljaviti tudi možnost, ki je bila pri sprejemanju zakona tokrat izpuščena, to je **naložitev obveznosti plačevanja finančnih prispevkov za produkcijo evropskih del**. Pri tem naj se podrobno preučijo različne zakonodajne možnosti, ki so na voljo (prispevek je že uvedlo znatno število držav članic EU), na način, da primerno breme nosijo tudi tuji ponudniki avdiovizualnih medijskih storitev, ki nastopajo na slovenskem trgu.

Svet prav tako še vedno meni, da bi morala Republika Slovenija resno preučiti tudi možnost uvedbe **davka na digitalne storitve, s katerim bi bili obdavčeni dohodki velikih ponudnikov spletnih storitev, predvsem iz naslova oglaševanja in prodaje podatkovnih baz**. Gre za rešitev, ki jo je ob odsotnosti enotne rešitve na ravni Evropske unije v zadnjem času uveljavilo znatno število držav članic, zato bi morali z aktivnostmi v smeri njene uveljavitve čimprej pričeti tudi v Sloveniji.

Ob tem bi bilo izjemnega pomena, da bi se iz obeh naslovov pridobljena sredstva namenila za financiranje slovenske medijske krajine na področjih pluralnosti medijev in medijske ustvarjalnosti. Ravno produkcija kakovostnih medijskih vsebin je tisti segment, ki ob preusmerjanju pozornosti javnosti na spletne vsebine (večinoma iz angleško govorečega sveta) trpi največjo škodo.

IV. POROČILO O DELU SVETA V POROČANEM OBDOBJU

Svet se je v obdobju oktober 2020 – september 2021 sestal na 12 rednih mesečnih sejah in eni izredni seji. V skladu s prakso in poslovnikom Svet svoje sklepe praviloma sprejema na sejah, le zelo izjemoma, v kolikor to terja narava odločitve, se o posamezni zadevi odloča izven sej. Zaradi tekoče obravnave na sejah se Svet redno sestaja tudi na pripravljalnih sestankih na seje, kjer teme z dnevnega reda temeljito preuči ter oblikuje dnevni red same seje.

Seje Sveta so javne, udeležba je omogočena vsakemu, javnost pa je načeloma izključena samo, če to terja narava odločitve. Žal je zaradi znanih razmer večina sej (vse razen treh) Sveta v danem obdobju potekala v obliki videokonferenc, ko udeležbe javnosti ni bilo mogoče zagotoviti, je pa Svet javnost tekoče seznanjal s svojim delom preko objav zapisnikov sej in ostalih dokumentov na svoji spletni strani.

Z vsebinskega vidika Svet kot najpomembnejše teme, ki jih obravnaval v poročanem obdobju, izpostavlja naslednje:

- **Sodelovanje v postopkih javnih razpisov**, ki jih vodi AKOS, pri čemer Svet to sodelovanje še naprej smatra za konstruktivno. Najbolj je seveda izpostavljeno sodelovanje pri vedno aktualnih postopkih javnih razpisov za dodelitev radijskih frekvenc za analogno zvokovno radiodifuzijo (kjer preko dajanja soglasij k pogojem in merilom sodeluje tudi Ministrstvo za kulturo), na veljavi pa pridobivajo tudi razpisi za podelitev pravic razširjanja radijskega programa v digitalni radiodifuzni tehniki. V poročanem obdobju sta bila v zvezi z FM frekvencami aktualni izvedbi dveh razpisov, to je ponovljen razpis za lokalne radijske programe in nov, splošni. Oba razpisa sta se v poročanem obdobju tudi zaključila. Na področju digitalne radiodifuzije pa je bil končno izveden prvi razpis za podelitev pravic na območjih Vzhod R2 in Zahod R2, ki je deloma tudi čakal na nujno zakonodajno spremembo (glej tretjo alinejo), že pred tem je Svet podal soglasje k podelitvi ustreznih digitalnih radijskih pravic regionalnim oziroma manjšinskim programom RTV Slovenija.
- Svet se je intenzivno lotil teme **obdavčitve tujih ponudnikov avdiovizualnih medijskih storitev pri nastopanju na slovenskem trgu**, predvsem ugotavljanja, ali so glede na domače ponudnike v boljšem položaju. V zvezi s tem se je obrnil na več pristojnih inštitucij, predvsem FURS, delo na tej temi pa v tem trenutku še poteka.
- Svet se je še naprej aktivno udeleževal **razprav glede medijske zakonodaje**. Še naprej se je aktivno vključeval v razpravo o pomenu spremembe 77. člena ZMed (glej zgoraj, poglavje III., razdelek B.), ki je bil v poročanem obdobju tudi spremenjen. Na AKOS je podal pobudo za spremembe Splošnega akta o razvrščanju programov v javnih digitalnih televizijskih omrežjih ter sodeloval v postopku sprejemanja Strategije razvoja radijskih in televizijskih programov v pristojnosti AKOS v obdobju med 2021 in 2025. Predsednik Svet se je tudi redno odzival na vabila za udeležbo razprav o medijskih temah v Državnem zboru in Državnem svetu.

Svet za radiodifuzijo
predsednik
Aleš Lipičnik

V. DODATEK

PREGLED VSEBINSKIH SKLEPOV (IN OBRAVNAVANIH TEM) SRDF V OBDOBJU 2020/21 (od vključno 4. izredne in 42. redne seje v oktobru 2020 do vključno 53. redne seje v septembru 2021):

Sistemski sklepi (obravnavna širših in splošnejših tem oz. zakonodaje):

- v obravnavanem obdobju je Državni zbor potrdil spremembo 77. člena ZMed, za katero si je Svet za radiodifuzijo aktivno prizadeval (od 31. seje dalje)
- pobuda na AKOS-u za spremembe Splošnega akta o razvrščanju programov v javnih digitalnih televizijskih omrežjih (42. seja)
- strategija razvoja radijskih in televizijskih programov v okviru pristojnosti Agencije za komunikacijska omrežja in storitve Republike Slovenije v obdobju med 2021 in 2025, ki je bil objavljen dne 23. 12. 2020 – seznanitev s predlogom AKOS in ugotovitev o splošni ustreznosti koncepta (45. seja), podaja soglasja k predlogu (46. seja)
- sprejem letnega poročila za obdobje 2019/2020 (45. seja), predstavitev obravnave v Državnem zboru in Državnem svetu (50. seja)
- aktualno stanje na področju obdavčitve ponudnikov avdiovizualnih medijskih storitev, s poudarkom na obdavčitvi tujih ponudnikov, ki storitve ponujajo v Sloveniji – sklep o preučitvi tematike (48. seja), sklep o potrditvi dopisa za FURS (49. seja), seznanitev s pojasnilom FURS (50. seja), poziv Ministrstvu za kulturo za posredovanje podatkov (53. seja)
- poziv AKOS-u, da se opredeli do določenih splošnih vprašanj v zvezi z izdajo novih dovoljenj, v povezavi s Shoppster TV (48. seja), in seznanitev z odgovorom (49. seja)
- seznanitev s pojasnili AKOS glede števila/deleža gledalcev na DVB-T (49. seja)
- ugotovitev pojava pritiskov na Svet in netočnega poročanja v zvezi z javnim razpisom za dodelitev radijskih frekvenc za analogno zvokovno radiodifuzijo – splošni/2021 ter poziv k ponovnemu razmisleku o uvedbi obveznosti točnega poročanja v medijsko zakonodajo (52. seja)

Seznam pomembnejših dogodkov za televizijski prenos:

- Seznanitev z aktualnim stanjem ter namera o izvedbi pregleda seznama in pripravi sprememb in dopolnitev seznama (45. seja)

Delo delovnih skupin za področje radia in televizije:

- izveden je bil en sestanek radijske skupine, na katerem sta bili obravnavani spodnji temi (junij 2021), sestankov televizijske skupine ni bilo
- obravnavo ustreznosti merila kadrovska usposobljenost za oddajanje radijskega programa na javnem razpisu za dodelitev radijskih frekvenc za analogno zvokovno radiodifuzijo – splošni 2021/1 – brez sklepa Sveta, dogovor o nadaljnji obravnavi teme
- mnenje glede rezultatov rednega javnega razpisa Ministrstva za kulturo za sofinanciranje programskih vsebin medijev v letu 2021 na področju B (50. seja)

Pobude in vprašanja zainteresirane javnosti:

- pobuda upravljalcema oddajniške infrastrukture, naj v času razglašene epidemije SARS-CoV-2 radijskim izdajateljcem, ki pri njiju najemajo zmogljivosti za oddajanje svojih programov, ne zaračunavata stroškov najema prostorov in opreme vsaj v tistem delu, ki ne predstavljajo preračuna neposrednega tekočega mesečnega stroška operaterja, npr. tekočih stroškov porabe elektrike (45. seja),

- mnenje glede pridobitve FM radijske frekvence na Svetem Križu za Radio Center Koroška – poziv AKOS za podajo pojasnil (47. seja), ugotovitev glede ustreznosti zasledovanega cilja pri dodelitvi (48. seja)
- ponovitev stališča z 18. seje glede problematike tožb s strani italijanskih radijskih postaj proti slovenskim izdajateljem (48. seja)
- seznanitev s pobudo za izvedbo javnega razpisa za digitalne radijske pravice na območju Zahod R2 (48. seja)
- ponovitev stališča s 3. izredne seje glede izpolnjevanja obvez izdajateljev v času izrednih razmer zaradi epidemije (48. seja)
- seznanitev s prijavo zakonskih kršitev v določenih televizijskih programih – sklep o odstopu pristojnemu organu, to je AKOS (49. seja)
- seznanitev s pobudo glede omejitev za ponudnike, ki kandidirajo z radijskimi programi z isto ali zelo podobno programsko ponudbo, v zvezi z nekaterimi ponudniki na aktualnem javnem razpisu za podelitev pravic razširjanja radijskega programa v digitalni radiodifuzni tehniki na območju Zahod in Vzhod R2 in poziv AKOS-u (51. Seja)

Javni razpisi za analogne radijske frekvence in digitalne pravice razširjanja (predlogi za podelitev/dodelitev, soglasja/mnenja k predlogom pogojev in meril, pobude in povezana vprašanja):

- Javni razpis za podelitev petih (5) pravic razširjanja radijskega programa v digitalni radiodifuzni tehniki na območju Zahod R2 in petih (5) pravic razširjanja radijskega programa v digitalni radiodifuzni tehniki na območju Vzhod R2 – podaja soglasja k pogojem in merilom (42. seja), soglasje k popravkom pogojev in meril in seznanitev s pobudo izdajatelja (48. seja), seznanitev s pobudo glede omejitev za ponudnike, ki kandidirajo z radijskimi programi z isto ali zelo podobno programsko ponudbo, v zvezi z nekaterimi ponudniki in poziv AKOS-u k preverbi (51. seja), začetek obravnave poročila komisije (53. seja)
- Javni razpis za dodelitev radijskih frekvenc za analogno zvokovno radiodifuzijo – splošni 2021/1 - pozitivno predhodno mnenje k pogojem in merilom za izbiro ponudb (45. seja), vprašanje ustreznosti merila kadrovska usposobljenost za oddajanje radijskega programa na javnem razpisu za dodelitev radijskih frekvenc za analogno zvokovno radiodifuzijo – splošni 2021/1 - na zahtevo ponudnika (prva obravnava na 49. seji, sprejem sklepa o ustreznosti merila na 50. seji), obrazložen predlog izbire ponudnikov (50. seja), sklep glede pritiskov na Svet in netočnosti poročanja o temi (52. seja)
- Javni razpis za dodelitev radijskih frekvenc za analogno zvokovno radiodifuzijo za lokalne radijske programe 2020 – obrazložen predlog izbire ponudnikov (45. seja)

Predhodna mnenja k podelitvam oziroma odvzemom statusov programov posebnega pomena:

- Pozitivno predhodno mnenje k podelitvi statusa lokalnega programa posebnega pomena za radijski program Radio Prlek (43. seja)
- Negativno predhodno mnenje k odvzemu statusa lokalnega programa posebnega pomena za televizijski program ETV HD (48. seja)
- Negativno predhodno mnenje k odvzemu statusa lokalnega programa posebnega pomena za televizijski program VAŠA TELEVIZIJA (VTV) (48. seja)

Predhodna mnenja k prenosom dovoljenj za izvajanje televizijske ali radijske dejavnosti (vsa pozitivna):

- GeaTV Plus (44. seja)
- Radio Pohorje (45. seja)

- Radio 1 Krvavec; ENA KR (47. seja)

Predhodna mnenja k izdajam novih dovoljenj za izvajanje televizijske ali radijske dejavnosti (pozitivna, če ni izrecno navedeno drugače):

- televizijska programa Arena Sport 3, Arena Sport 4 (42. seja)
- televizijski program TV Kolut (44. seja)
- televizijski program 1. Nova24TV (47. seja)
- radijski programi Center 7, Center 8, Center 9, Center 10 in Center 11 (47. seja)
- negativno predhodno mnenje k izdaji dovoljenj za izvajanje televizijske dejavnosti družbi PRIME TIME ENTERPRISE d.o.o. za televizijske programe ADRIA, MUSIC TELEVISION; FOLX 3; FOLX EKSTRA; FOLX MUSIC TELEVISION, EUROPA; FOLX MUSIC TELEVISION, POLSKA; FOLX PLUS; ONE MUSIC TELEVISION, ADRIA; ONE, MUSIC TELEVISION in ZWEI, MUSIC TELEVISION (48. seja)
- radijski programi Rock 2, Rock 3, Rock 4, Rock 5 in Rock 6 (48. seja)
- televizijska programa R1 TV in Domača glasbena TV (48. seja)
- televizijski program Arena Sport 5 (51. seja)

Predhodna mnenja k vlogam za pridobitev deležev v izdajateljih radijskih ali televizijskih programov:

- Pozitivni predhodni mnenji k pridobitvi deležev v izdajatelju Arena Sport d.o.o. (42. in 44. seja)
- Pozitivno predhodno mnenje k pridobitvi deležev v izdajatelju Radio Rogla d.o.o. (44. seja)
- Pozitivno predhodno mnenje k pridobitvi deleža v izdajatelju TV 8 d.o.o. (47. seja)
- Pozitivno predhodno mnenje k pridobitvi deležev v izdajatelju Radio Pohorje d.o.o. – prvo mnenje z opozorilom glede razumevanja 59. člena ZMed (48. seja) in ponovno pozitivno mnenje po ponovnem prejemu vloge s strani Ministrstva za kulturo in pridobitvi pojasnila AVK (52. seja)

Predhodna mnenja k podelitvi pravic razširjanja radijskega programa v digitalni radiodifuzni tehniki za RTV SLO:

- pozitivno predhodno mnenje k podelitvi pravic za radijska programa RADIO CAPODISTRIA in RADIO KOPER /RADIO KP/ za območje pokrivanja Zahod R2 in za radijska programa RADIO MARIBOR in Pomurski madžarski radio - Muravidéki magyar rádió za območje pokrivanja Vzhod R2 (4. izredna seja)